

η κρίση και η... πάπια!

σκέψεις για να μη βαρυστομαχιάζουμε...

Οικονομική

Η οικονομική κρίση ξέσπασε ξαφνικά εδώ κι ένα χρόνο με θρήνους και οδυρμούς για επικείμενη πτώχευση του ελληνικού κράτους, αλλά και πολλούς αρμόδιους, που σε αποστολή τους στο εξωτερικό, με ζήλο δυσφήμιζαν τη χώρα και το λαό της, ώστε και η δανειοληπτική και η επενδυτική της αξιοπιστία να βλάπτεται σοβαρά.

Η κρίση-επιδημία

Δεν άργησε όμως από οικονομική η κρίση να αναγνωρισθεί ως πολιτική, κρίση θεσμών και αξιών και να περιλάβει ως πρώτο και κύριο υπεύθυνο, το σύνολο της ηγεσίας της χώρας – Πολιτικής, Ακαδημαϊκής, Εκπαιδευτικής, Θρησκευτικής, Δημοσιογραφίας, Δικαστικής. Από το παρόν και την τελευταία επταετία εύκολα πήγαμε στην τελευταία 35ετία από την μεταπολίτευση. Και από την δημοσιονομική κρίση στο πολιτιστικό έλλειμμα. Μόνιμες ανοιχτές πληγές το ασφαλιστικό, η παιδεία, η εξαχρείωση της γλώσσας, η φοροδιαφυγή, η κακοδιοίκηση, η κοινωνική αδικία, η αδράνεια περί των εθνικών μας θεμάτων, η αναξιοκρατία, η μικροπολιτική, η κομματοκρατία, η παραοικονομία, τα αυθαίρετα, τα ναρκωτικά, το δουλεμπόριο, η ρουσφετολογία, η κακοδικία, η πολυνομία και οι δόλιοι νόμοι¹, η διαφθορά, η διαπλοκή! Όλα αυτά προέκυψαν ξαφνικά; Ή υπήρχαν και ... κάναμε την πάπια;! Μια υπεύθυνη πολεοδόμος για τα αυθαίρετα του Λαγονησίου αυτοκτόνησε και μια άλλη της Πελοποννήσου παραφρόνησε! Πήραμε είδηση και δεν ανησυχήσαμε ή μείναμε τελείως αθώοι;!

Φωνές αλήθειας

Κι όμως υπήρξαν και φωνές αλήθειας με ειλικρίνεια και πόνο ψυχής που μίλησαν «φωνή βοώντος εν τη ερήμω!» Το αφιέρωμα του «Οικονομικού» της 22.6.95 «Μετά 20 χρόνια από τη μεταπολίτευση, 1974-1994» αποτελούσε κυρίως αφύπνιση, κέντρισμα του Έλληνα να δει από κάποια απόσταση το στίγμα του, την επικίνδυνη πορεία του και να διορθώσει, έστω και στο χείλος του γκρεμού, τη ρότα του καραβιού του, την πορεία της ταλαίπωρης Ελλάδας μας. Ανάγλυφη και παραστατική, μέσα από ανατριχιαστικά γεγονότα της καθημερινότητας, αναδύεται «**Η εικοσαετής διαπαιδαγώγηση του Έλληνα**» από τον Γιάννη Μαρίνο.

Αλλά «**η Ελλάδα σε κρίση**»² είχε επισημανθεί πολύ πιο πριν, όπου και ο ίδιος Γιάννης Μαρίνος ευρύτερα και βαθύτερα συνδέει το κλασικό με τις αιώνιες αλήθειες «Σε αναζήτηση του ανθρώπινου προσώπου».

Οι μάζες όμως, το μέγιστο του τύπου και οι δήθεν ηγέτες, χαμένοι μέσα στον ευδαιμονισμό, την κερδοσκοπία και της ξεπερασμένης ή παραπλανητικής ιδεολογίας, δεν άκουγαν ή στην πράξη... έκαναν την πάπια! Δεν αντιστάθηκαν, προσαρμόστηκαν ...Και όταν κάποιοι εκτός κόμματος ή συνταξιούχοι αποφάσισαν να είναι ειλικρινείς, ποιος τους εμπιστεύεται;! Ο σωστός λόγος, χωρίς διακινδύνευση, δεν γίνεται αλήθεια. Γι' αυτό δε μας βόλευε και θάψαμε τον Μακρυγιάννη: «Εγώ για την αλήθεια μου πεθαίνω!», είπε με λόγο που επικύρωνε την πράξη- όλη τη ζωή του!

Πνευματική η κρίση!

Η κρίση επομένως υπήρξε πολύ προγενέστερη με ρίζες βαθιές και πνευματικές. Οι πνευ-ματικοί τριγμοί, που προέρχονταν από το μεταφυσικό κενό της διανόησης, τις άδειες ψυχές των νέων, την έλλειψη -κατ' επίγνωση, συνεπούς, έμπρακτης – πίστης των Χριστιανών, έφταναν από παντού. «Οι δαιμονισμένοι» του Ντοστογιέφσκη υπήρξε προφητικό βιβλίο. «Η δύση του δυτικού πολιτισμού» του Σπένγκλερ Τόμος Β΄, έβγαινε στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο.

1 Παγκόσμια Ημέρα Διαφάνειας «See... through» Νομοθετική Πολιτική Καθηγητή Λ. Γεωργακόπουλου, σ...37

2 Ομώνυμο βιβλίο των Διαμαντόπουλου, Μαρίνου κ.ά. στις εκδόσεις «Ροές»

«Η διαρκώς επιταχυνόμενη κυριαρχική επίδραση της τεχνικής και των παραγωγικών δυνάμεων, σ' όλους τους τομείς της ζωής, κοινωνικής και ατομικής, που στένεψε τα περιθώρια δράσης των πνευματικών και ηθικών παραγόντων της ιστορίας», επισημάνθηκε ήδη από το 1953 ως κρίσιμο πρόβλημα.³

Η μηχανή⁴ θα απειλεί τα πάντα όσο δεν υπακούει – δεν την κάνουμε να υπακούει – στο πνεύμα. **Ράϊνερ Μαρία Ρίλκε.**

Ενώ στη «Συνάντηση των Αθηνών 1968» –Φιλοσοφία στην Πνύκα αναπτύσσεται «Η διαδοχή των πολιτισμών». «Ένας πολιτισμός έφυγε, ένας άλλος δεν ήλθε ακόμη. Κι αλλοίμονο σ' αυτούς που ζουν στ' αλλαξοβασιλίκια»- Τσιριντάνης. Οι φωνές αυτές όμως και άλλες παρόμοιες έμειναν στο περιθώριο. Τους έλειψε η συνεπής συλλογική πράξη. Χωρίς την ενότητα και την οργάνωση εκείνη μιας Φιλικής Εταιρείας, με πίστη και όραμα, αποφασισμέ-νης για δράση και αποτέλεσμα, έμειναν στο περιθώριο, χωρίς ευρύτερη απήχηση στην εγωκεντρική, ευδαίμονα, σκοπιμοθηρική κοινωνία μας.

Αυτογνωσία... για να γίνει η κρίση ευκαιρία!

Υπάρχουν μες την κοσμοχαλασιά της interregnum, τη σύγχυση και τις αλληλοκατηγορίες και οι συνειδήσεις εκείνες που σιωπούν, κάνουν αυτοκριτική, επιχειρούν τη σωτήρια αυτογνωσία – σε υπαρξιακό, εθνικό και πανανθρώπινο επίπεδο. Γι' αυτούς και για όποιους πλέον βλέπουν την πρόσκαιρη οικονομική κρίση να επιτείνεται μέσα στην εθνική και την οικουμενική κρίση του πολιτισμού, είναι αφιερωμένο το τεύχος αυτό του περιοδικού μας.. «Για μια αυτογνωσία των Ελλήνων», ποίηση, σκόρπια πουλιά, «Η αλήθεια των δημιουργικών διαλόγων... που σιμπούν όπως οι αλογόμυγες του Σωκράτη», «Η περιχαρακωμένη ευθύνη», το «Αντίσταση στα ρεύματα», «Βιβλία - Αστέρια», όλα, με την αλήθεια τους φωτίζουν το δρόμο αυτών που ανησυχούν και θα ήθελαν να αγωνιστούν ρεαλιστικά για την υπέρβαση της κρίσης. Π.Δ.Ροζάκης

³ «Ο χριστιανισμός και η εποχή μας», Π. Κανελλόπουλου

⁴ «Η μηχανή» ως τεχνική, υπέρ-οργάνωση, τυποποίηση, υπέρ-πληροφόρηση, μαζικοποίηση, αποξένωση της ζωής από την φύση.